

Tomelilla kommun
kommun@tomelilla.se

Länsstyrelsens underlag inför Tomelilla kommuns beslut om planeringsstrategi

Redogörelse för ärendet

Kommunfullmäktige ska enligt 3 kap. 23 § plan- och bygglagen (PBL) anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter ordinarie val. Där ska kommunen bland annat ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet samt bedöma om planen fortsatt är aktuell i förhållande till kraven i 3 kap. 3 §, 4 § andra stycket p1-2 samt 5 § PBL. Om kommunen antar en ny översiktsplan inom 24 månader efter ordinarie val gäller inte kravet om planeringsstrategi. Länsstyrelsen ska enligt 3 kap. 26 § plan- och bygglagen (2010:900) i ett underlag till kommunen redovisa sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. I underlaget ska Länsstyrelsen ange hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen och om Länsstyrelsens granskningsyttrande i någon del inte längre gäller. Syftet med Länsstyrelsens redovisning är att detta ska utgöra ett underlag för kommunen inför dess beslut om planeringsstrategi. Redovisningen ska göras under andra halvan av tiden mellan två ordinarie val till kommunfullmäktige, med start 2020–2022.

Underlaget motsvarar i stora drag den sammanfattande redogörelse som Länsstyrelsen tidigare tagit fram till kommunerna. Lagstiftaren har dock förtydligat att huvudsyftet nu är att tillhandahålla just ett underlag; så som tidigare lagstiftning var formulerad låg tyngdpunkten snarare på Länsstyrelsens synpunkter. Underlaget ska inte innefatta några slutliga avvägningar mellan motstående intressen och Länsstyrelsen förväntas inte heller göra någon egen bedömning av översiktsplanens aktualitet.

Detta underlag utgör ett urval av sådana underlag som Länsstyrelsen bedömer kan vara relevanta för framtagandet av en planeringsstrategi. För ytterligare planeringsunderlag från statliga myndigheter hänvisar Länsstyrelsen till [Planeringskatalogen](#) som uppdateras löpande.

Eftersom kommunerna ska anta en första planeringsstrategi 2022–2024 innehåller detta underlag i vissa fall även information om pågående arbete som ännu inte är fastställt men som Länsstyrelsen ändå bedömer vara relevant för kommunen att ta del av.

Gällande översiktsplan

- *Översiktsplan 2025 med utblick mot 2040 (ÖP 2025)* antagen 2018, laga kraft 2019

Pågående översiktsplanering

Natur- och parkprogram, tematiskt tillägg till Översiktsplan 2025
Samrådsyttrande daterat 2020-10-23, Länsstyrelsen dnr 401-36086-2020

Länsstyrelsens bedömning avseende granskningsyttrandets aktualitet

Länsstyrelsens synpunkter från granskningsyttrande för ÖP 2025 kvarstår generellt i den mån föreslagen markanvändning inte redan är genomförd eller där antagandehandlingarna har justerats jämfört med granskningshandlingarna.

Lagändringar

Plan- och bygglagen PBL (SFS 2010:900)

- I augusti 2018 infördes nya krav på översiktsplanens innehåll gällande kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som är klimatrelaterade (3 kap. 5 §, punkt 7).
- I januari 2019 infördes bestämmelser i PBL om att regionplan ska göras i Skåne (7 kap.), vilket också innebär att det ska framgå av kommunens översiktsplan om den avviker från regionplan (3 kap. 5 §, punkt 8).
- I april 2020 infördes ett antal förändringar i 3 kap. PBL, bland annat i syfte att stärka en kontinuerlig, framtidsyttrande och aktuell översiktsplanering. Lagändringarna syftar också till att översiktsplanen i högre grad än tidigare ska underlätta för efterföljande planering och prövning med ökat fokus på markanvändningskartan och tydliga ställningstaganden.

Miljöbalken MB (SFS 1998:808)

I augusti 2018 fick miljöbalkens 6 kapitel nytt innehåll och ny utformning. Det har betydelse för bl.a. hanteringen och processen av miljöbedömningar för översiktsplaner.

Barnkonventionen

Barnkonventionen blev svensk lag den 1 januari 2020. Boverket har fått i uppdrag av regeringen att ta fram en vägledning om hur barnkonventionen kan tillämpas vid fysisk planering enligt PBL. Vägledningen ska innehålla exempel på hur barnrättsperspektivet kan tillföras och tillgodoses genom hela planeringskedjan. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2022.

Läs mer: [Barns rättigheter ska få större plats i stadsutvecklingen](#)

Riksintressen

Översyn av riksintressen enligt 3 kap. 6-8 §§ MB

Regeringen gav i januari 2020 Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Statens energimyndighet, Tillväxtverket och Trafikverket att tillsammans med Boverket som samordnande myndighet göra en översyn av sina respektive anspråk på områden av riksintresse. I uppdraget ingick att

- Se över och precisera kriterierna för vilka områden som ska anses vara av riksintresse enligt 3 kap. 6-8 §§ MB
- Utvärdera om de nuvarande anspråken på områden av riksintresse enligt 3 kap. 6-8 MB motsvarar de kriterier som tas fram och ta ställning till om dessa anspråk behöver ändras.

Slutredovisningen hittas [här](#).

Riksintresse Kulturmiljövård (3kap. 6 § MB)

Områden av riksintresse för kulturmiljövården hittas [här](#).

Gällande riksintressebeskrivningar: [Riksintressen för kulturmiljövården, Skåne län](#)

Pågående översyn av kulturmiljövårdens riksintressen i Skåne

Länsstyrelsen Skåne har påbörjat en [översyn av samtliga riksintressen för kulturmiljövård i Skåne](#). Projektet sträcker sig fram till 2025. I projektet ingår att se över dels att befintliga anspråk (texter och kartavgränsningar) är aktuella, dels att förtydliga varför anspråket är av riksintresse. Översynen är inte knuten till det regeringsuppdrag

kring riksintressen som pågår på nationell nivå, men kommer att ta höjd för eventuella förändringar som det kan föra med sig.

Riksintresse för kommunikationer (3 kap. 8 § MB)

Trafikverket arbetar med en revidering av riksintressena för trafikslagets anläggningar. Utpekandet utgår från nya kriterier som beslutades 2020. Länsstyrelsen uppmärksammar kommunen på att riksintresseanspråken i kartmaterialet som presenteras på [Trafikverkets hemsida](#) endast uppdateras i begränsad utsträckning med anledning av den pågående översynen av riksintressena fram till dess att nytt beslut fattats. Kontakt med Trafikverkets regionala samhällsplanerare kan behövas för att säkerställa vilka geografiska områden som berörs.

Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 9 § MB)

Riksintressen för totalförsvarets militära delar

Försvarmaktens senast fattade beslut om gällande riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap. 9 § MB togs den 26 januari 2022.

Riksintresse för totalförsvarets militära delar redovisas i [Försvarmaktens riksintressekatalog](#).

[Riksintressen för totalförsvarets militära del i Skåne](#)

Riksintressen för totalförsvarets civila delar

Enligt regeringens försvarspolitiska inriktning 2016–2020 ska planeringen för civilt försvar återupptas. Planeringsarbete ska utgå från att förmågan att hantera kriser i samhället i fredstid också ska ge en grundläggande förmåga att hantera krigssituationer. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) arbetar kontinuerligt med att identifiera mark eller vattenområden som kan vara av riksintresse för totalförsvarets civila delar.

Läs mer: [Riksintressen \(msb.se\)](#)

MSB har också tagit fram en vägledning för att beakta totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen [Totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen](#).

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer för vattenkvalitet – yt- och grundvatten

Aktuellt planeringsunderlag för vattenförekomsterna finns på [Vattenmyndigheternas vattenkarta](#) samt på [SGU:s hemsida](#).

[Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram](#) ger stöd för att olika aktörer ska kunna bidra till att miljö kvalitetsnormerna kan följas. Under perioden 1 november 2020 till 20 april 2021 pågick samråd om [åtgärdsprogram, miljö kvalitetsnormer, förvaltningsplan samt delförvaltningsplan med åtgärder mot vattenbrist och torka, för perioden 2021–2027](#). Förslaget till åtgärdsprogram redovisar bland annat åtgärder kopplade till kommunernas fysiska planering. Regeringen beslutade den 16 december 2021 att ta upp förslag till åtgärdsprogram för prövning.

Läs mer: [Regeringen prövar vattenmyndigheternas förslag till åtgärdsprogram | Vattenmyndigheterna](#)

Hälsa, säkerhet och risk för olyckor

Boverket har tagit fram en [vägledning på PBL Kunskapsbanken](#) avseende hälsa, säkerhet och risker. Ett avsnitt i vägledningen behandlar hur frågorna kan hanteras i översiktsplaneringen.

Risk för översvämning, ras, skred och erosion

Tillsynsvägledning naturolyckor

Boverket har tagit fram en [tillsynsvägledning för naturolyckor](#) gällande översvämning, ras, skred och erosion. Tillsynsvägledningen riktar sig i första hand till länsstyrelser men innehåller även viktiga utgångspunkter för den kommunala planeringen. Exempelvis att ny sammanhållen bebyggelse, större riskobjekt eller bebyggelse med samhällsviktig verksamhet som grundregel bör lokaliseras över beräknad högsta nivå för sjöar och hav eller nivån för beräknat högsta flöde i vattendrag. Vägledningen lyfter också att vid prövning av markens lämplighet för avsedd markanvändning måste livslängden hos planerad bebyggelse och anläggningar vara utgångspunkt, varför förväntade effekter av ett förändrat klimat behöver beaktas.

Länsstyrelsens underlag vatten och klimat

Flera av Länsstyrelsens underlag som berör vatten och klimat för länet är samlade på den digitala kartportalen [Vatten och klimat](#) med tillhörande [användarguide](#) (2017).

Kartunderlag och vägledning om ras, skred och erosion

Åtta statliga myndigheter samverkar sedan mars 2017 inom arbete med underlag om ras, skred och erosion. Detta har bland annat resulterat i ett samordnat [kartunderlag om ras, skred och erosion](#) med tillhörande [vägledning](#). Myndigheternas samordning fortsätter i takt med att nya underlag tillkommer, eller befintlig information uppdateras.

Pågående kartläggning avseende stabilitet inom bebyggda områden

MSB har i uppdrag att inom bebyggda områden översiktligt kartlägga landets kommuner med avseende på stabilitet. En huvudstudie för Skåne län genomförs under 2021–2023 och kommer lämnas över till berörda kommuner i samband med färdigställandet.

Särskilda riskområden

Statens geotekniska institut (SGI) och MSB har haft regeringens uppdrag att identifiera särskilda riskområden för ras, skred, erosion och översvämning som är klimatrelaterade. I detta sammanhang har de även tagit fram en kartvisningstjänst som visar översiktlig bedömning per kommun: [Riskområden \(arcgis.com\)](#). Uppdraget avslutades den 31 maj 2021.

Störningar och riskfaktorer

Buller

Boverket har tagit fram [allmänna råd om industri- och annat verksamhetsbuller \(2020:2\)](#) och en [reviderad vägledning](#) som knyter an till de allmänna råden

Beredskap, risk och sårbarhet

Klimatanpassning

Den senaste [regionala handlingsplanen för klimatanpassning](#) togs fram av Länsstyrelsen 2020. Planen bygger vidare på [2014 års](#)

[handlingsplan](#) och innehåller bland annat en uppdaterad klimat- och sårbarhetsanalys som kommunen kan ha vägledning av i samband med framtagande av lokala risk – och hotbilder. De klimatfaktorer som klimat- och sårbarhetsanalysen har utgått ifrån är: kraftigt regn, värme, ökad nederbörd, torka, samhällsförändringar, stigande havsnivå samt havsförurning.

Beredskap – samhällsviktig verksamhet samt totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen

Sedan oktober 2020 finns en förenklad definition av samhällsviktig verksamhet som lyder: "*Med samhällsviktig verksamhet avses verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet*". MSB har även tagit fram en vägledning för identifiering av samhällsviktig verksamhet för bland annat kommuner (2019). Identifiering av samhällsviktig verksamhet kan användas som underlag för arbete med säkerhetsfrågor avseende fysisk planering.

Läs mer: <https://www.msb.se/samhallsviktigverksamhet>

MSB har under 2021 tagit fram en [vägledning för att beakta totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen](#). Vägledningen beskriver bland annat hur totalförsvarets behov kan kopplas till den fysiska planeringen samt vilka olika typer av intressen som kan vara viktiga att beakta ur totalförvarssynpunkt.

Dricksvattenförsörjning

Efter regeringens SOU 2016:32, *En trygg dricksvattenförsörjning*, har regeringen satsat på att höja skyddet för dricksvatten bland annat genom att ge länsstyrelserna utökade medel för att fastställa nya vattenskyddsområden samt revidera vattenskyddsområden. En förutsättning för länsstyrelsernas arbete med fastställande är att kommunerna arbetar med att ta fram underlag för både nya vattenskyddsområden och för sådana som är i behov av revidering.

Ytterligare planeringsunderlag:

[Vattenförsörjning - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)

[Vattenförsörjning i översiktsplanering](#)

[Handbok för klimatanpassad dricksvattenförsörjning](#) (2019)

Livsmedelsförsörjning

Den [svenska livsmedelsstrategin](#) antogs 2017, omfattar hela livsmedelskedjan och gäller fram till år 2030. Det övergripande målet med strategin är en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala produktionen av livsmedel ökar, samtidigt som vi når relevanta miljömål.

Den [skånska livsmedelsstrategin 2030 – Smart mat](#) (2017), är en vägvisare för hur vi ska agera i Skåne, för att skapa tillväxt, sysselsättning och bidra till en hållbar utveckling inom livsmedelsområdet.

Elförsörjning

Skånes effektunderskott gör att elsystemet behöver anpassas till begränsande faktorer. För en utförlig problembeskrivning samt diskussion om avvägningar för lokal produktion av el, läs mer i rapporten: [Trygg elförsörjning i Skåne \(lansstyrelsen.se\)](#) (2020).

Vindkraft

Sedan januari 2021 finns en nationell strategi för hållbar vindkraftsutbyggnad som tagits fram av Energimyndigheten och Naturvårdsverket (rapport ER 2021:02). För Skåne är prognosen att det finns ett totalt utbyggnadsbehov av 2,5 TWh vindkraft. I strategin föreslås att regionala analyser ska genomföras för att ta fram ett planeringsunderlag om platser som kan vara lämpliga för vindkraftsetablering. Underlaget ska sedan kunna användas av kommunerna vid bland annat översiktsplanering. Denna fas ingår inte i strategin, men är helt central för att nå en hållbar utbyggnad av vindkraft. Mer information om strategin för hållbar vindkraftsutbyggnad och pågående utredningar finns på [energimyndighetens hemsida](#).

Naturvårdsverket har även uppdaterat sin [vägledning om buller från vindkraftverk](#).

Hushållning med mark- och vattenområden

Jordbruksmark

Nya kunskaper om klimatförändringarnas effekter gör att frågan om jordbruksmark behöver ses i ett större perspektiv, som exempelvis utifrån Sveriges långsiktiga livsmedelsförsörjning. Frågan har även

lyfts fram som särskilt viktig för det regionala miljömålsarbetet i Skåne. 2021 beställde Jordbruksverket en rapport för att undersöka exploateringen av jordbruksmark under perioden 2016–2020. Rapporten visar att jordbruksmark exploateras i samma omfattning som tidigare. Under perioden exploaterades drygt 3 000 hektar jordbruksmark. Det är samma storleksordning som föregående femårsperioder. Störst exploatering har skett i Skåne. Jordbruksmarken exploateras främst för att bygga bostäder.

Läs mer:

[Exploatering av jordbruksmark 2016-2020 - Jordbruksverket](#) (2021)

Skogsmark

2018 fattade regeringen beslut som Sveriges första [nationella skogsprogram](#). Skogsprogrammets övergripande vision är att ”*Skogen, det gröna guld*, ska bidra med jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt till utvecklingen av en växande bioekonomi”. Som ett led i detta har en [regional skogsstrategi för Skåne](#) (2020) tagits fram, som presenterar mål, insatser och aktiviteter inom fyra huvudområden: innovation, miljö, produktion och rekreation.

Materialhushållning och masshantering

Länsstyrelsen har genom projektet *Klimatsmarta masstransporter* uppmärksammat om vikten för kommuner att planera och avsätta plats för tillfälliga och närliggande masslogistikcentraler för att underlätta och möjliggöra en mer cirkulär hantering av massor mellan olika exploateringsprojekt. För närvarande arbetar länsstyrelsen med att ha fram en regional materialförsörjningsplan.

Sveriges geologiska undersökning, SGU, har i januari 2021 tagit fram en rapport som beskriver förutsättningar för och behov av ballastförsörjning för betongändamål i ett regionalt perspektiv för Skåne. Läs mer: [Förutsättningar för hållbar ballastförsörjning i Skåne län \(sgu.se\)](#)

Bostadsförsörjning

Riktlinjer för bostadsförsörjning

Riktlinjer för Tomelilla kommun antogs 2018. Länsstyrelsen påminner om kopplingen mellan PBL och Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, BFL. Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet är ett allmänt intresse i PBL. Kommunens riktlinjer

ska vara ett underlag för att motivera varför ny mark tas i anspråk i bland annat översiktsplaneringen.

Regional bostadsmarknadsanalys

Länsstyrelsen tar årligen fram en [regional bostadsmarknadsanalys för Skåne](#). Analysen grundar sig på kommunernas svar i bostadsmarknadsenkäten och presenterar en bild över situationen på den skånska bostadsmarknaden. 2021 års bostadsmarknadsanalys fokuserar på allmännyttiga bostadsföretag. Rapporten visar att allmännyttan i de allra flesta skånska kommuner har byggt nya bostäder under sexårsperioden 2015–2020. På länsnivå har det allmännyttiga bostadsbeståndet ökat med i genomsnitt ungefär totalt 770 lägenheter per år under denna tid (ny- och ombyggnation minus försäljningar).

Förändringar av områdesskydd

Nya naturreservat

När ett nytt statligt naturreservat beslutas delges kommunen beslutet.

Planerade naturreservat

- Benestads backar* - Förslag till bildande av naturreservat
- *Örups almskog, kärr och ängar* - Utökning, ändrade föreskrifter och ny skötselplan

Infrastruktur och kollektivtrafik

Nationell plan och regional plan för transportinfrastrukturen

Den nu gällande nationella planen för transportsystemet 2018–2029 beslutades av regeringen i maj 2018. Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2018–2029 beslutades av Regionfullmäktige i december 2018.

Nya planer tas fram vart fjärde år. Arbete med att ta fram nya planer för perioden 2022–2033 har påbörjats. Infrastrukturpropositionen *Framtidens infrastruktur – hållbara investeringar i hela Sverige* överlämnades till riksdagen i april 2021. Regeringens direktiv *Uppdrag att ta fram förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen och möjlighet att ta fram länsplaner för regional transportinfrastruktur* lämnades till Trafikverket och regionerna i juni 2021.

Förslag till ny [nationell infrastrukturplan](#) för perioden 2022–2033 är på remiss mellan den 30 november 2021 till 28 februari 2022. Beslut om planen planeras till sommaren 2022.

Förslag till ny [regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2022–2033](#) var på remiss 23 september 2021 till 9 januari 2022. Planen förbereds för antagande av Regionfullmäktige sommaren 2022.

Trafikförsörjningsprogram för Skåne 2020–2030

Region Skåne tar i egenskap av regional kollektivtrafikmyndighet regelbundet fram ett trafikförsörjningsprogram för att fastställa målen för den regionala kollektivtrafiken. Region Skånes nu gällande [Trafikförsörjningsprogram](#) beslutades i februari 2020. Programmet är ett strategiskt dokument som syftar till att vara en politisk styrning av den långsiktiga utvecklingen av kollektivtrafiken i Skåne och ge en bild av vilken kollektivtrafik som kan förväntas i Skåne.

Funktionellt prioriterat vägnät

Trafikverket har pekat ut de vägar som är viktigast för nationell och regional tillgänglighet. En översyn av vägnätet görs vart fjärde år och mindre justeringar görs löpande. Fyra funktioner har utgjort underlag för utpekandet, nämligen godstransporter, långväga personresor, dagliga personresor och kollektivtrafik. Kartan med länk nedan visar vilka vägar som är beslutade att ingå i funktionellt prioriterat vägnät i Skåne. Kartan innehåller olika lager. För att enklast se skikten i kartan behöver du ladda ner kartan och öppna den i Adobe PDF Reader.

För mer information se:

[Information och kartmaterial - funktionellt prioriterat vägnät](#)
[Karta över funktionellt prioriterat vägnät i Skåne](#)

Strategier för hållbar utveckling

Regionplanering för Skåne

Regionplanen är enligt Region Skåne det fysiska uttrycket av den regionala utvecklingsstrategin. Regionplanen var på granskning 23 september till 31 december 2021, utifrån bestämmelserna i 7 kap. PBL, och ska antas av regionfullmäktige i juni 2022. Regionplanen är vägledande för kommunens översiktsplanering.

Läs mer: [Regionplan för Skåne 2022-2040](#)

Miljö och klimat

Strategi för levande städer

Regeringens samlade politik för hållbar stadsutveckling beskrivs i [Strategin för Levande städer \(2017/18:230\)](#) från 2018. Strategin fokuserar på mål för hållbara städer liksom politik för i huvudsak städernas transporter och grönska samt innovativt och hållbart byggande. Det övergripande målet är formulerat: *Hållbara städer är inkluderande och tillgängliga stadsmiljöer som erbjuder alla människor en attraktiv och grön livsmiljö. Närhet gör att det är enkelt att leva sitt vardagsliv och ta sig fram med hållbara transporter, som till exempel gång och cykel. Helhetsyn i planeringen tillsammans med smarta lösningar bidrar till städer där människor kan leva klimatsmart, hälsosamt och tryggt.*

Skånska åtgärder för miljömålen

[Skånes åtgärdsprogram för miljömålen 2022-2025: Tillsammans för ett hållbart Skåne](#) antogs 20 december 2021. Åtgärdsprogrammet innehåller prioriterade åtgärder som kan genomföras av skånska aktörer för att öka förutsättningarna att nå nationella och regionala miljömål samt bidra till genomförandet av miljödimensionen av Agenda 2030 i Skåne.

Klimat- och energistrategi för Skåne (2018)

En ny regional [klimat- och energistrategi för Skåne](#) beslutades av Länsstyrelsen Skåne, Region Skåne och Kommunförbundet Skåne i juni 2018. Strategin ger vägledning för klimat- och energiarbetet med målsättningar samt prioriterade områden för resurseffektivisering, energiomställning och minskad klimatpåverkan fram till år 2030. Två prioriterade områden som har direkt koppling till kommunens översiktsplanering är *Klimatsmart planering* och *Effektiva och fossilfria transporter*.

Regional utvecklingsstrategi – Det öppna Skåne 2030

Den [regionala utvecklingsstrategin](#) från 2020 beskriver en gemensam vision om hur Skåne ska utvecklas till 2030. Visionen konkretiseras i sex visionsmål som i sin tur har underrubriker som beskriver hur dessa ska nås. Flera av visionsmålen ger en riktning för översiktsplaneringen i regionen, exempelvis att Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor, att mångfalden av goda livsmiljöer ska stärkas och att Skåne ska ha en god miljö och en hållbar resursanvändning.

Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050 (2017)

Region Skånes [Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050](#) ska vara vägledande för framtida satsningar i befintlig infrastruktur och nyinvesteringar i Skånes transportsystem. Den uppsatta färdmedelsfördelningen anger en riktning för hur transportsystemet ska utvecklas till att bli mer miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbart.

Naturvård

Naturvårdsstrategi och handlingsplan för grön infrastruktur

2015 tog Länsstyrelsen fram [Vägen till biologiskt rikare Skåne – Naturvårdsstrategi för Skåne](#) vilken lyfter fram vikten av att skydda de värdefullaste områdena och öka hänsynen i vardagslandskapet. De åtgärder som krävs för genomförandet av strategin redovisas i den regionala handlingsplanen för grön infrastruktur i Skåne, som består av en kunskapsdel: [Grön infrastruktur i Skåne - nulägesbeskrivning 2020](#) samt en åtgärdsdel: [Insatsområden för grön infrastruktur 2019-2030. Aktuell period; 2019-2022](#).

Läs mer:

[Regional handlingsplan | Länsstyrelsen Skåne \(lansstyrelsen.se\)](#)

[Att ta fram handlingsplaner för grön infrastruktur \(naturvardsverket.se\)](#)

[Nationella kartskikt med värdeetrakter \(lansstyrelsen.se\)](#)

Pågående uppdatering av länets naturvårdsplan

Länsstyrelsen tar fram en gemensam [naturvårdsplan](#) för Skåne. Den nya naturvårdsplanen är en revidering av de två skånska naturvårdsprogrammen som togs fram för Kristianstads län (1996) och Malmöhus län (1997). Naturvårdsplanen är en viktig del i arbetet med en stärkt grön infrastruktur. Naturvårdsplanen var på remiss 15 september till 15 november 2021.

Ekosystemtjänster och biologisk mångfald

Boverket har tagit fram en [vägledning och metod](#) för hur ekosystemtjänster kan integreras i den byggda miljön. Ett centralt mål för vägledningen är: *Senast 2025 ska en majoritet av kommunerna ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.*

I [Kommunala ansvarsarter i Skåne](#) (2017) beskriver Länsstyrelsen arter där en förhållandevis stor del av den svenska eller den skånska förekomsten finns i en viss kommunen och beskriver hur kommunen kan arbeta artinriktat för dessa arters framtid, då det har stor betydelse om riktade åtgärder görs i just den kommunen.

Friluftsliv

Regional handlingsplan för Skånes friluftsliv

2019 antog Länsstyrelsen en handlingsplan för Skånes friluftsliv: [Handlingsplan för Skånes friluftsliv 2018–2021](#). Handlingsplanen tar bland annat upp kommunens översiktsplanering och ger förslag på hur kommunerna kan tydliggöra friluftslivet i samhällsplaneringen.

Länsstyrelsens pågående arbete

Arbetet med den regionala friluftslivsplanen, dvs kartläggning av nationellt och regionalt viktiga friluftsområden i Skåne pågår och förväntas komma på remiss i vår. För komplettera med lokalt viktiga friluftsområden uppmantras kommuner att kartlägga dessa enligt [Naturvårdsverkets vägledning](#). Även arbetet med en regional strategi och handlingsplan för friluftsliv är igång och förväntas komma på remiss i slutet av 2022.

Social hållbarhet

Gestaltad livsmiljö

I maj 2018 beslutade riksdagen om nytt nationellt mål för arkitektur-, form- och designpolitiken för hållbara gestaltade livsmiljöer. Det övergripande målet är: *Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön*. Gestaltad livsmiljö innefattar inte bara arkitektur, form och design, utan också bland annat konst, historiska sammanhang och sociala värden, där landskap, kulturarvet och kulturmiljön är självklara delar.

Läs mer: [Politik för gestaltad livsmiljö](#)

Folkhälsa

Det övergripande nationella målet är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen samt att inom en generation sluta de hälsoklyftor som är påverkbara. Detta

framgår i propositionen [God och jämlik hälsa – en utvecklad folkhälsopolitik](#) som godkändes av riksdagen 2018. Folkhälsoarbetet i Sverige ska utgå från de åtta målområden som propositionen presenterar. Två exempel på målområden som är av särskild relevans för fysisk planering är *Boende och närmiljö* och *Levnadsvanor*.

Arbete mot segregation

Det övergripande nationella målet för att minska och motverka segregation är *minskad segregation, jämlika uppväxt- och levnadsvillkor och goda livschanser för alla*. Målet presenteras i strategin [Regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation](#) från 2018. I strategin presenteras fem delmål som tillsammans ska leda arbetet mot det övergripande målet. Ett exempel på delmål som är av särskild relevans för fysisk planering är: *Minskad boendesegregation, bra bostäder för alla och stärkt samhällsservice*.

Kulturmiljö

Fornlämningar

Under 2018 infördes ett nytt fornminnesregister, som ersatte det tidigare registret FMIS, kallat kulturmiljöregistret. Kulturmiljöregistrets söktjänst för forn- och kulturlämningar heter [Fornsök](#). Under år 2020 pågick ett arbete hos Riksantikvarieämbetet med ett förtydligande av bland annat fornlämningsrekvisiten. Arbetet kan leda till en större förändring av vilka lämningar som ska bedömas som fornlämning men det går inte i dagsläget att överblicka hur stor förändringen blir.

Landsbygdsutveckling

En sammanhållen politik för Sveriges landsbygder

Regeringens politik inom området presenterades 2018 i propositionen [En sammanhållen politik för Sveriges landsbygder](#). Det övergripande målet är en livskraftig landsbygd med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd som leder till en långsiktigt hållbar utveckling i hela landet.

Servicerapporten

Region Skåne och Länsstyrelsen Skåne har i [Servicerapporten 2018](#) (2019) redovisat tillgängligheten till kommersiell och offentlig service i länet samt hur utvecklingen har sett ut över tid.

Beslutande

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har enhetschef Hanne Romanus deltagit. Planhandläggare Moa Paulin Hansson har varit föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför ingen namnunderskrift.

Ola Melin

Moa Paulin Hansson

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på

www.lansstyrelsen.se/dataskydd.